

ด้วยความห่วงใยชาติบ้านเมืองในยามเกิดวิกฤต ทำให้หลวงตาท่านมีอาจนึ่งนอนใจอยู่ได้ ยอมแบกสังฆารซึ่งชราภาพมากแล้ว
ออกเดินทางไปทั่วทุกสารทิศเพื่อรวบรวมน้ำใจความรักชาติ ความเสียสละของชาวไทยเขาเยียวชาติ ยามมีชีวิตอยู่ท่านก็ได้ทอดธุระ
แม้ในยามที่ท่านจะสละละชั้นจากโลกนี้ไป ท่านก็ยังมียอมปล่อยชาติบ้านเมืองนี้ไว้แบบเรือที่ล่องลอยอยู่กลางนาวาอย่างไรทิศทางไม่เห็นฝั่ง
ซึ่งวันหนึ่งยอมประสพกับคลื่นลมมรสุมน้อยใหญ่ และจะต้องอับปางลงไปในที่สุด ด้วยเมตตาธรรมของหลวงตาถึงกับทำให้ท่านทำ “พินัยกรรม”
ไว้ก่อนถึงแก่กรรมไว้เรียบร้อยแล้ว

“...เวลาเรามีชีวิตอยู่ เราช่วยอย่างนี้เติมกำลังความสามารถเวลาตายไปแล้ว สมบัติเงินทองข้าวของที่พี่น้องชาวไทยมาบริจาคเพื่อเผาศพเรานั้น เราจะเอาเงินจำนวนนี้ไปซื้อทองคำเข้าสู่คลังหลวงทั้งหมดสำหรับตัวหลวงตาเองนั้น จะเผาด้วยไฟ ไม่ได้เผาด้วยเงิน...”

สิ่งที่ท่านย่าเตือนเสมอในที่ต่างๆ ถึงต้นเหตุของปัญหาที่แท้จริงของชาตินั้น ก็เนื่องจากมนุษย์เราขาดธรรมะนั่นเอง หลวงตากล่าวว่า ที่ท่านออกมาช่วยชาติในครั้งนี้ ท่านต้องการฟื้นฟูเป็นอันดับที่หนึ่งก็คือ **จิตใจ** และ **วัตถุ** ก็จะฟื้นฟูติดตามันมา

นอกจากนี้หลวงตายังเมตตาให้หลักเกณฑ์เกี่ยวกับการรักษาตนรักษาชาติดังพระธรรมเทศนาต่อไปนี้ “...**อุฏฐานสัมปทา** ให้มีความขยันหมั่นเพียรในกิจการงานที่ชอบ อย่าขี้เกียจขี้คร้าน **อารักขสัมปทา** เมื่อเราเสาะแสวงหามาได้มากน้อย ให้พยายามเก็บรักษา แล้วแบ่งไว้สำหรับกินของเราสำหรับใช้ของเรา สำหรับการเก็บใช้ได้ช่วยทุกอย่างเป็นความจำเป็น ให้แยกแยะสมบัติที่ได้มานั้นให้เป็นสัดส่วน ด้วยความมีเหตุผล อย่าได้ใช้แบบสุรุ่ยสุร่าย **สมชีวิตา** การเลี้ยงชีพไปวันหนึ่ง ๆ นั้น ให้พอเหมาะพอดีกับครอบครัวสังคมของเรา อย่าให้ฟุ้งเฟ้อเกินเนื้อเกินตัวเกินฐานะของตนเอง **กัลยาณมิตตตา** การคบค้าสมาคมกับเพื่อนฝูงไม่ว่าหญิงชายหา ให้มีการระมัดระวัง การคบค้าสมาคมนี้เป็นสำคัญมากทำคนโง่โง่ได้มากมาย ก่อนที่จะคบค้าสมาคม ให้ใช้ความพินิจพิจารณาโดยทางจิตวิทยาเท่าที่ควรก่อน แล้วค่อยคบค้าสมาคมกันไป เราจะได้ประสบหรือไม่ได้เจอสิ่งที่เลวร้าย

รักชาติ ต้องส่งเสริมสินค้าไทย“…เมืองไทยเราเป็นเมืองฟุ้งเฟ้อมาตั้งแต่ปู่ย่าตายาย เพราะไม่เคยอดเคยอยาก สมบูรณ์พูนผลตลอดมา ที่นี้เวลามาเจอเหตุการณ์เข้าอย่างประจักษ์ใจประจักษ์ตาแล้วมันปรับไม่ทัน เพราะอย่างนั้นจึงได้เตือนเสมอ อย่าฟุ้งเฟ้อนะ เมืองไทยเราชอบเป็นเมืองฟุ้งเฟ้อตลอด อะอะเมืองไทยเรานี้จะเป็นกองรับเหมาอะ อะไรเมืองไทยเรารับเหมาหมด ถ้าว่ารถยนต์ก็ป่าช้ารถอยู่เมืองไทยนี้เต็มไปด้วยหมีอะ อะอะความบ้าๆ ลิงร้อยตัววิ่งไม่ทันตรงนี้จะ เข้าใจไหมละ มันเร็ว นี่คือการล้มเนื้อล้มตัว เช่นอย่างได้ของมาจากเมืองนอก ได้ช็อกโกแลตอะไรแท่งนี้มาให้เราด้วยความดีใจ ... ได้มาจากฝรั่งเศส ทางนี้ก็วิ่งกันเลย มันไปจุมฝรั่งเศสดีกว่าเมืองไทยเรา มันก็ชัดกันตรงนี้ … คนนี้มันสงวนชาติสงวนเนื้อหนังมันไม่ได้ดีใจด้วยนะ ทำไมเราจะพิศตัวของเราให้ได้ทันเขา ต้องให้พิศตัวชิ อะอะก็วิ่งตามเขาๆ เป็นนิสัยวิ่งตามเขาใช้ไม่ได้ ต้องมีการแข่งขันกันชิ มันจึงมีบทบาทชนะกัน ถ้ามีแต่ยอมตลอดก็แพ้ตลอดไปอย่างนี้ละ นิสัยอันนี้จะติดไปถึงลูกถึงหลานนะแพ้ไปตลอด ถ้าเป็นของชาติหมด ของเราไม่ดีๆ ก็เห่อกันเป็นบ้าตามของเขา เขาก็ขนเงินจากตบปอดเราไปไม่มีเหลือละ …...เวลานี้สภาพบ้านเมืองของเราไม่เหมือนแต่ก่อน เราเกิดในอุ้งอู่น้ำ เมืองไทยของเราเป็นเมืองอู้งานน้ำ ใครเกิดที่ไหนก็สมบูรณ์พูนผลไปด้วยเครื่องอุปโภคบริโภค จึงไม่ได้สนใจกับความขาดแคลนอะไร ไม่ได้วิ่งเต้นชวนขายเพราะสมบูรณ์อยู่แล้ว ครั้นต่อมาสภาพการณ์เหล่านี้เปลี่ยนแปลงไป โลกนี้มันเดือดร้อนเข้าทุกวันๆ กระทั่งกระทั่งถึงกัน ทั้งเมืองนอกเมืองใน เมืองไทยเมืองเขาเมืองเรา กระทั่งกระทั่งเกี่ยวกันเกี่ยวกับเรื่องเศรษฐกิจ คือ ความเป็นอยู่ปุวยวายของเรา เราจึงต้องได้ปรับตัวให้ทันกับเหตุการณ์เหล่านี้

ที่ปรับตัวก็คืออะไร ให้มีการประหยัด นี่เป็นหลักสำคัญมาก อย่าฟุ้งเฟ้อเห่อเหิมเกินเนื้อเกินตัว การอยู่การกินการใช้จ่าย ให้ทำอย่างง่ายดายสมกับเราเป็นชาวพุทธ พระพุทธเจ้าไม่สอนให้เราฟุ้งเฟ้อเห่อเหิม สอนให้อยู่ในความพอดีพอดี การอยู่การกิน การหลับการนอน การใช้การสอย ให้อยู่ในความพอดีพอดี อย่าเป็นความฟุ้งเฟ้อเห่อเหิมเกินไป ล้มเนื้อล้มตัว สมบัติอันใดก็ตามที่เกิดขึ้นในเมืองไทยของเรา ให้ถือว่าเป็นสมบัติอันล้ำค่าของไทยเรา ที่จะช่วยเหลือกันใช้สอยหรือตีต่อกัน ของเมืองนอกให้ถือว่าเป็นสมบัติกาฝาก เมื่อลวงไหลเข้ามาแล้ว ก็มากัดเนื้อกัดหนังของเรา สมบัติเมืองไทยของเราเป็นสมบัติเป็นเนื้อหนังของตนโดยแท้ มีมากมีน้อยก็เป็นสมบัติของตนแท้ ไม่รู้ไหลแตกซึม ไม่ทำลายตัวเองเหมือนสมบัติที่มาจากเมืองนอกเมืองนาที่ไม่จำเป็น เข้ามาแล้วเป็นสมบัติกาฝาก เป็นเนื้อหนังกาฝาก

เข้ามากัดดับกัดปอดกัดเนื้อกัดหนังของชาวไทยเราไป ให้สึกหรือไปเป็นลำดับๆ บ้านเมืองของเราก็ร่อยหรอไปตาม เอนเอียงไปตาม เพราะเมืองไทยไม่รักษาหลักเกณฑ์ของชาติไทยเอาไว้ด้วยความมีหลักมีเกณฑ์

เพราะฉะนั้นจึงต้องให้ต่างคนต่างเสียสละในสิ่งที่จำเป็นต่อเรา เช่น เวลานี้กำลังเสียสละต่อชาติบ้านเมืองด้วยความรักชาติของเราก็เสียสละ แล้วต่างคนต่างใช้ต่างสอย อยู่กินให้อยู่กินพอประมาณ อย่าฟุ้งเฟ้อเห่อเหิม สินค้าต่างๆ ที่มีอยู่ภายในประเทศของเรานี้มีมากมายก่ายกอง แต่เรามากจะไปสนใจกับสินค้าทางเมืองนอกเมืองนาซึ่งเป็นเนื้อหนังกาฝาก เข้ามากัดกินเนื้อหนังมังสาของเราให้เสียไปๆ วันละเล็กละน้อย...”

หลวงตากล่าวถึงการอุ้มชูชาติ นั้น จะปล่อยให้ทางบ้านเมืองก้าวไปเพียงลำพังมิได้ ต้องมีทางธรรมเข้าไปประกอบด้วยเสมอ ชาติจึงจะเจริญรุ่งเรืองขึ้นได้ ดังนี้ “...พระราชกรณียกิจสำคัญมากที่จะโอบอุ้มชาติบ้านเมืองของเราได้ ... ที่จะกู้ชาติของเราขึ้นมาได้ด้วยความบริสุทธิ์ยุติธรรมของราชการหน่วยต่างๆ เพราะจุดนี้คือหัวใจของประชาชน ... ทั้งทางความเจริญ ทั้งทางความเสื่อม ที่ถูกต้องต้องตามความมุ่งหมายของประชาชนทั้งชาตินั้น งบประมาณต่างๆ ได้รับหน้าที่การงานจากการแต่งตั้งขึ้นมา และมีเงินเดือนของพี่น้องชาวไทยมาเลี้ยงดูเป็นพื้นฐาน ตั้งหน้าตั้งตาปฏิบัติหน้าที่การงานด้วยความสุจริตยุติธรรม ... งานราชการนั้นแลจะก้าวเดินอย่างเด่นชัดยิ่งกว่างานใดๆ เช่นอย่างงานที่หลวงตาบวเป็นผู้นำของพี่น้องทั้งหลาย โดยนำศาสนามาเป็นผู้นำ เป็นเพียงขี้ปะติ๋วเท่านั้น ไม่ใช่เป็นงานใหญ่งานโตเหมือนงานราชการ ... เหตุที่ทางศาสนาจะมาเกี่ยวข้องกับชาติไทยของเรา ดังที่หลวงตาบวนำมาประกาศสอนพี่น้องทั้งหลายเวลานี้ ก็เพราะชาติไทยของเราเป็นชาติแห่งชาวพุทธ พระพุทธศาสนาเป็นพ่อเป็นแม่เป็นร่มโพธิ์ร่มไทรของพวกเรา เรายกย่องให้บูชายึดถือเป็นขวัญชาติบ้านเมือง ฝากชีวิตชีวาไว้นั้นหมด เมื่อเป็นอย่างนั้นศาสนากับทางบ้านเมืองจึงแยกกันไม่ได้ ถ้าหากมีแต่ทางบ้านเมืองอย่างเดียวมาช่วยชาติบ้านเมือง ก็เท่ากับชาติของเรามีเพียงแขนเดียวบ้านเมืองของเราคนมีจำนวน ๖๒ ล้าน แล้วเพียงแขนเดียวจะยกอุ้มชาติบ้านเมืองของเราขึ้นนั้น รู้สึกละหนักมากทีเดียว จึงต้องอาศัยศาสนาอันเป็นแขนอีกข้างหนึ่ง เรียกว่ามีแขนซ้ายแขนขวาสมบูรณ์แบบแล้วในการที่จะอุ้มชูชาติไทยของเรา ศาสนาจึงได้มาเกี่ยวข้องกับพี่น้องทั้งหลาย…ถ้ามีแต่เรื่องของโลกล้วนๆ เข้าไปทำงานแล้ว โลกมันมีกิเลสอยู่ภายในนั้น ย่อมลืมน้อมลิ้มลิ้มทั้งทำความชั่วช้าลามก ด้วยอาศัยอำนาจหน้าที่ของตนลงไปทำให้เสียหายได้ แต่ถ้ามีธรรมในใจแล้วระดับผู้ที่ไปทำหน้าที่การงานของราชการ เป็นเจ้าเป็นนาย มีศีลมีธรรมประจำตัวแล้ว เป็นความรู้สึกละตัวตลอดเวลา ไม่หลงตัวเอง หน้าที่การงานก็สะอาดสะอาด ตัวเองก็ไว้วางใจตัวเองได้ ประชาชนก็ไว้วางใจได้ งานการต่างๆ ที่ดำเนินไปมากน้อยก็เป็นผลเป็นประโยชน์มากกว่าจะเสียหาย นี่คือการธรรมประจำชาติไทยซึ่งเป็นลูกชาวพุทธ…” **ความรู้เมืองนอก เบ็ดล่อปลา**

หลวงตามเตตาคิดเตือนคนไทยที่ไปเลือกไล่ในวิชาความรู้จากเมืองนอกจนอาจไม่เท่าทันในอุบายของเขา ดังนี้ “...ไปเรียนวิชาทางบ้านทางเมืองเขา พวกเขามันมีแต่วิชาทางโลกทางเห็นแก่ได้ เห็นแก่เอารัดเอาเปรียบ เขาประสิทธิ์ประสาทวิชาใดเข้ามา เขามีตาข่ายครอบเอาไว้ ในวิชาที่เขาประสิทธิ์ประสาท เขามาคอยหวังเอากับวิชาของเราที่เรียนมาแล้ว จะต้องปฏิบัติตามเขา เขาก็รัดเอาไว้ เหล่านี้เราหาทราบไม่ เป็นยังไง ไปเรียนมาเท่าไรก็มีแต่วิชาของเขา แล้วตาข่ายเขาครอบมากับวิชา เรียนมาแล้วไม่ออกเห็นตาข่ายไปได้ ก็ต้องทำตามอุบายของเขา เขากินไปๆ เรื่อยๆ ทางนี้ก็หมดไป กุ้งไป ดูนไป หดไป จนจะไม่มีเหลือ...

ชาติไทยของเราเป็นชาติที่อยู่ด้วยความสงบ ซื่อสัตย์สุจริต จนกลายเป็นเชื้อไป เขาคิดค้นแบบไหนก็ไม่ว่า เพราะเราชื่อ ครั้นชื่อแล้วก็กลายเป็นเชื้อไป เป็นอย่างนั้นนะเวลานี้ อันนี้เราพูดอยู่ นะว่า ขอให้พากันรู้เนื้อรู้ตัว ปรับเนื้อปรับตัว พวกนักวิชาการเรียนมาจากเมืองนอก อย่าเอาตั้งแต่พวกเปรตพวกผีมาเป็นเนื้อเป็นหนัง มันจะมากินเนื้อกินหนัง เพิ่มกับเนื้อหนังของมันให้อ้วนท้วนขึ้นไปนะพวกนี้ เราอย่าหวังว่าเขาจะมีหวังอะไรให้เรา เหมือนกับเหยื่อบนปลายเบ็ดนั้นแหละ เหยื่อนั้นเขาสลະเล็กน้อย เบ็ดเขาอยู่ข้างใน จะหวังเอาปลาตัวใหญ่กว่าเหยื่อที่สละไปนั้นๆ วิชาการต่างๆ ที่เรียนมาคือเหยื่อล่อปลานั้นเอง พวกเราเหมือนปลากินเบ็ด เวลาความทุกข์ความทรมานมาเต็มอยู่กับชาติไทยของเราทั้งหมด มีแต่จับเบ็ดเขา

เพราะฉะนั้นขอให้พากันรู้เนื้อรู้ตัว ให้อยู่เพียงพอ ถ้าเป็นศัพท์ภาษาศาสนาเรียกว่า มีความสันโดษ อย่าได้อวดอวดดิน ความโดดความดินนี้ขัดกับความสันโดษ ความสันโดษคือว่ามีความเพียงพอ มีความสงบร่มเย็น บ้านเราเป็นบ้านเรา เรือนเราเป็นเรือนเรา ประเทศของเราเป็นประเทศของเรา ต่างคนต่างมีขอบเขตรักษาบ้านเรือนสังคมาขอบเขตของตนๆ ให้ความชนบประเพณีอันดีงาม นี่เรียกว่าความเป็นอยู่เพียงพอ…” **วิชาธรรม ครอบโลกธาตุ**

“...หลวงตาไม่ได้เรียนดอกเตอร์ดอกเตอร์อะไร เรียนแต่ธรรมอย่างเดียว แต่ธรรมของพระพุทธเจ้านี้ครอบโลกธาตุ ความรู้ที่เราเรียนมามากน้อยนี้เป็นความรู้วิชาของวัฏจักร ความรู้ของสัตว์โลกที่อยู่ในเรือนจำแห่งวัฏจักร ไม่ใช่ความรู้ของวัฏจักรดังความรู้ของพระพุทธเจ้า ต่างกันตรงนั้นนะ ท่านจึงไม่จำเป็นต้องเรียนดอกเตอร์ดอกเตอร์มาอดทนไปเรียนดอกเตอร์มากมาย แลเบง อูย พวกบาเบง ได้เพียงวิชาความรู้เอาความจำมาเท่านั้นแล้วมาเบง สร้างความชั่วช้าลามกใส่บ้านได้เมือง สกปรกมากเพราะพวกที่เรียนมากมาย จิตใจสกปรกนั่นเอง ถ้าเรียนมาตามหลักวิชาจริงๆ แล้วจะเป็นประโยชน์แก่บ้านแก่เมืองมาก ไม่มีใครกินวิชาของดอกเตอร์นะ แต่นั่นมันเอาดอกเตอร์มาเป็นดอกแต่ไปหมด บีบบีบไฟบ้านเมือง เป็นอย่างนั้นนะเวลานี้ ชาติไทยของเราจะจมเพราะวิชาสกปรกเหล่านี้แหละมาทำลาย ให้พากันจำเอาะชาติไทยของเราเป็นชาติชาวพุทธ อย่าลืมน้อมลิ้มลิ้มธรรมไม่ได้ละ ธรรมเป็นวิชาที่สะอาดมากสุดยอดไม่มีอะไรเสมอเหมือน กิเลสนี้เป็นวิชาที่สกปรกมากไม่มีอะไรเสมอเหมือน

จึงเป็นข้าศึกกับธรรมเสมอมา เราเรียนวิชาทางโลกมามากน้อยเพียงไร ถ้าไม่มีธรรมเข้าแทรกแล้ว เป็นตัวสกปรกใหญ่สุดยอดเลย ถ้ามีวิชาธรรมเข้าแทรกเป็นเครื่องประกันต้านทานกันไว้เสมอ และมีวิชาธรรมมากเท่าไรแทรกในวิชาของวัฏจักรนั้น จะได้นำวิชาของวัฏจักรมาเป็นประโยชน์แก่โลกได้...”

หลวงตาแสดงธรรมเทศนาแก่คณะรัฐบาล และหน่วยงานราชการ
ณ ทำเนียบรัฐบาล